

A photograph of two young people, a boy and a girl, leaning over two 3D printers. The boy on the left is wearing a black sweater and the girl on the right is wearing a light blue sweater. They are both smiling at the camera. The printers are on a wooden table and have blue light bars on top. The background is a bright yellow wall.

Klaar voor de nieuwe start

Sinds 1 januari 2025 is Sterk Techniekonderwijs een grote regio rijker. Onder de naam TechTown gaan de STO-regio's Rotterdam Noord, Rotterdam Zuid en Capelle & Oostland samen. "Niet als subregio's met ieder hun eigen winkeltje", benadrukt interim programmamanager Simon Baars, "maar als één regio die gezamenlijk optrekt."

Terug in de geschiedenis: Bij de regio-indeling bij de start van Sterk Techniekonderwijs is gekozen voor twee los van elkaar opererende regio's Rotterdam Noord en Rotterdam Zuid, gescheiden door de Nieuwe Maas. Een beslissing die bewust is genomen, omdat er in de regio Zuid al een bestuurlijke samenwerking met NPRZ was op het gebied van LOB en Techniekonderwijs. Al gauw kwamen er signalen en vragen vanuit de mbo's en vanuit het bedrijfsleven over de logica achter het bestaan van twee aparte regio's. Het Scheepvaart- en Transport College bijvoorbeeld heeft een locatie in Noord en een in Zuid. Vooral de mbo's (het Techniek College Rotterdam, het STC, het Hout- en Meubileringscollege en het Grafisch Lyceum), die te maken hadden met meerdere regio's in het Rijnmondgebied, lieten van zich horen: "Ze vergaderden zich sufl!"

Warm voorstander

Noord en Zuid zochten na enige tijd toenadering en zijn halverwege de eerste fase een verkenning gestart om een fusie van beide STO-regio's te onderzoeken. Rotterdam Noord voerde toen al de naam TechTown. Capelle & Oostland, een van de aangrenzende regio's, dreigde afgelopen jaar door het sluiten van een

techniekprofiel op een school een techniekluwe regio te worden. Dat leek even geen probleem, omdat de middelen voor de nieuwe fase gecontinueerd zouden worden. Vervolgens wilde het ministerie echter geen uitbreiding van het aantal techniekluwe regio's en was zelfstandig voortbestaan van de regio geen optie meer. De regio wilde graag aansluiten bij Rotterdam en ook de besturen van de scholen in de regio's toonden zich warm voorstander.

De fusie van de drie regio's is inmiddels een feit. Daarmee is de regio TechTown met 19 miljoen budget de op één na grootste STO-regio van Nederland. Er zijn 10 vmbo-scholen met een hard technisch profiel betrokken, 17 vmbo-scholen zonder technische profielen, 13 pro-vso-scholen en vijf mbo's, want de regio Capelle bracht het groene mbo Lentiz als samenwerkingspartner mee.

Blik verruimen

Natuurlijk zijn er verschillen tussen de regio's. De regio's hadden ieder hun eigen stuurgroep en organisatiestructuur en verschilden in activiteiten, werkwijze en in focus. Zo hebben Capelle en Rotterdam Zuid zich de afgelopen jaren bijvoorbeeld gericht op het ontwikkelen van doorlopende

leerroutes met het mbo, terwijl in Noord het buitenschools leren door het volgen van keuzevakken in bedrijven en bedrijfsopleidingen veel meer accent heeft gekregen. "Die eigenheid in aanpak kan deels blijven bestaan", meent Simon, "maar het zou ook kunnen dat in het proces waarin we nu zitten op weg naar het definitieve plan voor de tweede fase, regio's succesvolle aanpakken van elkaar overnemen."

Tot april buigen ontwerpgroepen van docenten zich over de uitwerking van de activiteiten in de vier actielijnen van het nieuwe plan. "Dit moment voelt een beetje als een nieuwe start", zegt Simon. "En hoe mooi is het, als je daarbij je blik kunt verruimen naar wat werkt en niet werkt in de andere twee regio's, in plaats van dat alleen te stoelen op ervaringen in je eigen regio! Ook in dat opzicht hebben we profijt van deze beweging. Aan de andere kant kan het ook betekenen, dat een regio afscheid moet nemen van een aanpak, die minder effectief blijkt dan de regio zelf wellicht veronderstelde." Lachend: "De twee Rotterdamse regio's hebben hun pay-off 'Jij maakt het nieuwe Rotterdam' inmiddels ingeruild voor een nieuwe: 'Maak het in de nieuwe stad.'"

Aanhaken

"Op het gebied van ambities is de nieuwe situatie niet zo spannend", vervolgt hij. Het ministerie heeft duidelijke aandachtspunten voor de tweede fase benoemd, zoals duurzaamheid, het betrekken van de niet-technische profielen en inclusiviteit. Rotterdam had duurzaamheid, klimaat en circulaire economie al hoog in het vaandel. Wel een grote verandering is de organisatiestructuur: De nieuwe STO-regio TechTown heeft de besturen, met BOOR als penvoerder, als opdrachtgever. En waar er voorheen drie stuurgroepen waren, komt er nu één stuurgroep, met een vertegenwoordiging van vmbo-directeuren. Grote wijzigingen (conform de regels van DUS-I) zullen worden voorgelegd aan de bestuurders.

"Ik verwacht positieve effecten van deze nieuwe constructie", zegt Simon. "Er zal strakker gestuurd worden op resultaten en monitoring van de aanpak en van wat er bereikt wordt. Maar vooral denk ik dat de besturen ervoor kunnen zorgen, dat de scholen zonder techniekprofielen goed aangehaakt worden. De grootste uitdaging voor de komende fase ligt wat mij betreft in het betrekken van scholen zonder technische profielen. Ook een school met alleen een profiel E&O moet niet alleen in het LOB-programma, maar ook binnen het curriculum aandacht besteden aan techniek en technologie."

Buitenschools leren

Terugblikkend op de afgelopen periode is Simon vooral trots op de enorme vlucht die het buitenschools leren in Rotterdam Noord genomen

heeft. Enthousiast: "Op het Experience College doen leerlingen drie van de vier keuzevakken buiten de deur. Leerlingen kunnen ook verdiepende stages van twee tot vijf dagen volgen, die ingebed zijn in het curriculum en de schoolorganisatie. Leerlingen uit Spangen stappen met een OV-kaart van STO in de metro, de bus of watertaxi – de eerste keer onder begeleiding van een docent – om elders in de stad naar hun stageplek te gaan. Die stages zijn – per leerling flexibel gepland – door het hele schooljaar. En ja, dan is een leerling wellicht een keer afwezig bij een avo-toets, maar dat haalt die leerling dan wel weer in. Het brengt de leerlingen zoveel méér dan alleen op het gebied van interesse voor techniek." Het buitenschools leren wordt een van de speerpunten in het nieuwe plan, vervolgt Simon. "En daar gaan docenten en leerlingen in de klas op al onze scholen zeker iets van merken. Het komende jaar wordt een jaar van elkaar weten te vinden, neuzen dezelfde kant op en ontwikkelen; in de versnelling, want ervaring op dit gebied hebben we immers ook al opgedaan in de eerste fase." Daarna gaat men vol aan de slag met de ambities. "Welbeschouwd zijn er nog aardig wat kleine STO-regio's met vrij beperkte middelen, waarvan je je kunt afvragen of bundeling en meer armslag niet effectiever zou uitpakken", zegt Simon.

Deze zomer gaat Simon met pensioen. Voor de komende periode ziet hij het meeste uit naar daadwerkelijke impact die STO in de regio gaat hebben, op de personeelstekorten in de techniek bijvoorbeeld en op duurzaamheid. "Dan word je echt een sterk merk!" De STO-regio TechTown is klaar voor de nieuwe start.

Cock van der Brugge

Cock van der Brugge, voormalig programmamanager van STO-regio Tech op Zuid, is sinds 1 januari 2025 projectleider binnen TechTown van twee actielijnen - het versterken van de (bredere) doorstroom naar het technisch mbo, en de samenwerking met het bedrijfsleven. "In TechTown zitten meer scholen dan voorheen, die nu ook goede ideeën van elkaar kunnen oppikken. Zo heeft Noord bijvoorbeeld een mooie aanpak van technische stages voor vmbo'ers; daar kunnen we op Zuid ons voordeel mee doen. Omgekeerd ben ik supertrots op ons model voor de doorlopende leerroute naar het mbo, waar ook andere profielen gebruik van gaan maken, en op ons Techniekhuis op Zuid waar basisschoolleerlingen vanaf groep 4 met veel enthousiasme praktische technieklessen volgen.

Ik verwacht dat de grootste winst van de fusie in meer samenhang en betere afstemming zal zitten, met bedrijven, gemeente en besturen, die nu ook

meer overzicht krijgen. In de regio zijn we een grote speler geworden. Anderzijds gaat het om véél scholen en wordt uniformering best een uitdaging. En: hoe houden we STO bovenaan de -drukke-agenda van scholen en richten we het STO-programma zo in, dat scholen gáán voor resultaat: meer leerlingen die kiezen voor techniek en een technische vervolgopleiding."

Kasper Roodenburg

Kasper Roodenburg, voorheen penvoerder Capelle & Oostland, nu stuurgroeplid namens CVO: "Voor mij is het een behoorlijke verandering, want ik ga van eindbeslisser naar één van de 20 'inputgevers' voor het Bestuurlijk Overleg, waarbij opnieuw alle belangen op een lijn moeten komen. De in onze regio ontwikkelde activiteiten zoals basisschoollessen, de Techniekbuss, doorlopende

leerroutes, de stagedatabank en LOB-carroussel lopen dit jaar gewoon door. Vanaf 2025-2026 wordt het spannend welke activiteiten doorgaan, op basis van wat werkt. Het denken vanuit regionale actielijnen kan gevolgen hebben voor de middelenverdeling en lokale activiteiten van scholen.

Spannend wordt ook hoe de nieuwe niet-technische scholen een goede bijdrage kunnen leveren.

Voor de fusie bestond al de ambitie om de bovenregionale samenwerking met Rotterdam uit te breiden, bijvoorbeeld masterclasses voor docenten in bedrijven te organiseren. Dat wordt eenvoudiger. Met een kleinere overhead kun je operationeel meer doen. Ik zie vooral uit naar stroomlijning in de activiteiten met het mbo en bedrijfsleven, en een gezamenlijke aanpak van het docententekort."